

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXV. évfolyam 2020/2. szám **Pünkösöd**

„Krisztus országa öröktől fogva megvolt ugyan az ő tulajdon személyében, ma pünkösdkor azonban a Szentlélek az apostolok által az egész világnak kinyilatkozta.”

Luther Márton: *Jer, örvendjünk, keresztyének!*

„Gyűjts össze Atyánk!”

Szétszóródtunk! Ez a néhány hét megrázta közösségünket. Azok, akik hétről hétre együtt voltunk a gyülekezetben, nem találkozhattunk. Nem zengett fel együtt az ének, nem térdeltünk együtt az oltárhoz, nem fogtuk meg egymás kezét békességünk jeleként. Szétszóródtunk. Egy sms, egy telefonhívás, vagy egy e-mail, a felvételek közvetítése vagy a kerékpárral felkeresett gyülekezeti tagok megpillantása a kapuban – ahol átadtuk az igehirdetést – enyhítette csak szétszórtágunk fájdalmas érzetét. Üresek voltak a templompadok és üres kápolnában tartottuk a bibliaóra felvételét. Legfeljebb a videóbeszélések hoztak valami közelséget – túl az imán, amelyet minden reggel és este elrebegetem gyülekezetünkért. Szétszóródtunk! S pünkösöd közeledtével, amikor már érezni lehet a feloldó rendelkezések hatását, egy ifjúsági ének szavaival imádkozom: *Gyűjts össze Atyánk! Kérünk, add Szentlelkeket ránk!*

Újra pünkösdre, a Lélek kiadására van szükség. Hiába jönnek feloldó rendelkezések, a materiális gondolkodásból fakadó félelmeink nehezen oldódnak. Új pünkösdre van szükség, hogy meglássuk: soha nem vagyunk egyedül. Akkor sem, ha a karanténban – engedelmességgel a rendelkezéseknek – megfosztjuk magunkat az életetől kapcsolatoktól. S akkor sem, amikor kilépünk az utcára, és bizalmatlanul tekintünk minden maszkos arcra, nem tudva, ki fertőző. Új pünkösdre van szükségünk, amikor Isten Lelke újra bátorít és erősít a hitben.

Jézus a Lélek, a Pártfogó eljövételét ígéri: *„Nem hagyjak titeket árván... A Pártfogó megtanít majd titeket mindenre, s eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek. Békességet hagyok nektek!”* (Jn 14, 25-27) *„Énrólam tesz bizonyosságot...”* (Jn 15, 26.) *„Elvezet titeket a teljes igazságra...”* (Jn 16, 13.) A Lélek tehát eloszlatja a magányt, elűzi az árvaság érzését. S azt a békességet adja meg, amely mindennél nagyobb, amely megőrizz bennünket a krízisek között is.

Új pünkösdre van szükségünk! Arra, hogy a Lélek által ki merjünk lépni a világba, és egymás mellé merjünk állni. Mert az is dráma, hogy egy veszélyes vírus végigseper a világon, de még nagyobb tragédia az, ha az emberek magukra maradnak a félelmeikben, a betegségeikben és még a halálban is. Ezért legyen imádságunk ez: *Gyűjts össze Atyánk! Kérünk, add Szentlelkeket Ránk! Az ének két versszaka gondolkodtathat el bennünket: Álmodokkal fedtük a valóságot, s nem hittük, hogy tied a világ. Ébressz fel Atyánk! Kérünk, add Szentlelkeket Ránk!*

Új pünkösdre van szükségünk! Arra az ébredésre kell eljutnunk, amely révén ráeszmélünk, hogy nem a miénk ez a világ. Nem uralhatjuk, sőt felelősséggel tartozunk Urunknak érte. Pedig mi azt gondoltuk, hogy úgy élhetünk a világban, hogy minden önző álmunk megvalósíthatjuk. A hedonizmus és a carpe diem szemlélet oly mértékben eluralkodott az életvezetésünkben, hogy védtelenné tette az egyént és a közösséget. Aztán, amikor az élet tisztelete helyére már az élet-örömök imádata lép, akkor a nagyratörő ember kiszolgáltatott lesz. Sokan kérdezik, hogy mikor lesz olyan az élet, mint a „vírus” előtt volt. Én nem szeretném, ha mindenben olyan élet következne ránk ezután is. Másra van szükségünk. Arra, hogy önző álmaink helyett a teremtettség Urában bízunk és az élmények hajszolása helyett a megelégedettség gazdagítson. *Betegségeinket titkoltuk előtted, pedig csak te adhatsz életet! Gyógyíts meg Atyánk! Kérünk add Szentlelkeket Ránk!*

Új pünkösdre van szükségünk! Arra, hogy le merjük leplezni a lelki hiányainkat, megbetegedett önértékelésünket, hogy a Lélek által meglássuk azt, mennyire beteg a világ, a társadalom és az ember. Magunkon viseljük az egoizmus, a hedonizmus, a maximalizmus betegségét, az önteltséget és az élvezetek hajszolásának szenvedélyét. És elvesztettük a megelégedettséget, a békés, csendes életet, a kegyességet. Azt gondoltuk, milyen szép életünk van. S közben nem vettük észre, hogy már nem is Istenben bízunk, hanem a magunk erejében. S a magunk által felépített biztonságos világot semmi nem döntheti meg. Dehát Babel építése is félbeszakadt: Isten ott összekavarta az emberek nyelvét, hogy ne értsék egymást. S ma, amikor félbeszakadt a XXI. századi biztonságosnak hitt Babel építése – megállt a termelés, a munka, az ügyintézés, és még a találkozások lehetősége is –, egy nyelvet beszélünk: a félelem, az önféltés, és a félelemkeltés nyelvét.

Új pünkösdre van szükségünk! Gyógyulásra és arra a hitre, amelyen keresztül belekapaszkodhatunk a halált is legyőző Krisztusba, hogy az egy nyelv ne félelemkeltő, realitásnak látszó szó legyen, hanem az evangélium életető ereje.

Gyülekezetünk elnöksége nevében ebben a csigaházba kényszerült helyzetben is azt kívánom, hogy Isten Lelke újra gyűjtsön össze bennünket, hogy felelősen, hitvalló módon merjünk megélni a szeretet parancsát!

Gyűjts össze Atyánk! Kérünk, add Szentlelkeket Ránk!

Bence Imre

Egy különleges tavasz különleges pünkösdjé

Pünkösöd látszólag elhalványul a két másik sátoros ünnep, vagyis a karácsony és a húsvét mellett. Valójában éppen ez a nap őrizte meg leginkább vallási tartalmát: nem rakódott rá annyi folklorisztikus elem és a fogyasztói társadalom sem próbálta meg kisajátítani.

Mit is ünneplünk ilyenkor? Némileg leegyszerűsítve azt szoktuk mondani, hogy pünkösöd az egyház születésnapja. A Cselekedetek könyvében azt olvassuk, hogy a tanítványok Jeruzsálemben „*mindnyájan együtt voltak, ugyanazon a helyen*” (ApCsel 2,1). Az addig bezárkózó emberek egyszer csak bátran kilépnek a nyilvánosság elé és hatalmas erővel profétálnak. Akik eddig tanítványok voltak, azok apostollá lettek. Péter prédikációjában beteljesedik a próféta szava: „*Fiaitok álmokat álmodnak és látásokat látnak*” (Jóel 2,28).

Jézus halálakor a rémült tanítványok visszahúzódtak: legfeljebb valamiféle földalatti mozgalmat tudtak volna akkor elképzelni. Ám pünkösök, a bátorító Szentlélek hatására kinyitják az ajtókat és kilépnek a szabadba. Pünkösöd ma is a nyilvánosság ünnepe. A bezártságból elő kell lépni. Nem rejtőzködhet többé az, aki keresztény. Nem maradhat a nyáj meleg biztonságában, hanem missziói lélekkel oda kell lépnie azokhoz, akik még nem hallottak a Megváltóról. Az egyház ezt a nyilvánosságot kell, hogy vállalja. Történelme során hol maga zárkózott be önmagába, hol külső erők próbálták a templom falai közé visszazorítani. Talán sekrestye-keresztységnek nevezhetjük azt az állapotot, amelybe hosszú időn át egyházainkat száműzni akarták. Lehetett istentiszteleteket tartani, folyhatott a liturgia, ám szigorúan csak a templom falai között. A nyilvánosság előtt kevés szó eshetett a hit lényegéről.

Pedig az egyház és a nyilvánosság elválaszthatatlanok egymástól. Az első pünkösödkor az ünnepre öszszesereglett sokaság döbbenet tapasztalta, hogy leomlottak a köztük levő nyelvi korlátok, és ezt mondták: „*halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól*” (ApCsel 2,11). A két kulcsszó a kapcsolatfelvétel és a megértés. Mindez elsősorban az Isten és az ember közti kommunikációt jelenti, egy fordított Babel-történetet. Ott ugyanis az ember akart egy égiszű tornyot építeni és büntetésül az Úr összezavarta a nyelveket. Itt viszont Isten közeledik az emberhez és helyreállítja a megszakadt kapcsolatot. Tágabb értelemben gondolhatunk nemzetek közötti megértésre, valamint az egyes egyházak közti kapcsolatra is. Pünkösöd ezért nemcsak az egyház születésnapja, hanem a keresztény kommunikáció ünnepe is.

Amikor János evangéliuma legelején azt olvassuk, hogy „*kezdetben volt az Ige*”, azt mai kifejezéssel úgy is mondhatnánk: *kezdetben volt a kommunikáció*. A Teremtő kapcsolatba akart lépni a teremtménnyel, megadta az embernek a lehetőséget a válaszadásra és általában a párbeszédre. A próféták és az apostolok ennek a kommunikációnak a szolgálatában álltak, akár beszéltek, akár írtak vagy éppen dramatikus formában

jelenítették meg az isteni üzenetet. Különböző korszakokban az egyház is mindig élt a média adta lehetőségekkel. Eleinte még kódexeket másoltak a szerzetesek, majd jött a könyvnyomtatás. Ma azonban így hangzik a kérdés: Gutenberg vagy Zuckerberg? A 15. században élt Johannes Gutenberg a maga zseniális találmányával döntő mértékben meghatározta bő fél évezred kulturális arculatát. A 21. század elejének szellemiségét pedig egy Mark Zuckerberg nevű fiatalember és az általa kifejlesztett közösségi oldal fejezi ki talán a legjobban. Sokan azt mondják, hogy utóbbi jelenség idejémtúltta teszi a hagyományos érintkezési formákat, és az emberi kapcsolatok is egyre virtuálisabbak lesznek. A digitális világban pedig fölöslegessé válnak a kézbe vehető, lapozható könyvek. Természetesen az egyházi gyakorlat is alkalmazkodik ezekhez a változásokhoz. Ferenc pápa néhány éve a Szentföldön járt, egyebek mellett azért, hogy Bartolomeus ökumenikus pátriárkával találkozzon. Az „*egyházi csúcstalálkozót*” megelőzően Twitteren üzent a pátriárka: „*My Brother, I look forward to see in you tomorrow in Jerusalem*”, vagyis: „*Testvérem örömmel várom a holnapi jeruzsálemi találkozást!*”

Idén tavasszal az egyház korábban soha nem látott mértékben kezdte használni az internetet. Lelkészek néhány nap alatt szinte informatikai szakemberré kellett, hogy átképezzék magukat. Mivel a koronavírus-járvány miatt nem tarthattunk személyes kontaktussal járó alkalmakat, minden korosztály élt a lehetőséggel, hogy így kapcsolódjanak be az istentiszteletekbe, bibliórákba, ifjúsági alkalmakba. Presbiteri üléseket is így tartottunk. Egyetlen monitoron elért az egész testület! Egyházhoz igazán méltó volt az az odaadás, amellyel többek is részt vállaltak ezen alkalmak szervezésében vagy éppen a technika biztosításában. Ezúton is köszönet érte mindenkinek!

Megbecsülve a technikában rejlő lehetőséget, hangsúlyoznunk kell, hogy az egyház mégiscsak a személyes találkozások színtere kell, hogy legyen. Ne feledjük, miből is indultunk ki: Jeruzsálemben a tanítványok „*mindnyájan együtt voltak, ugyanazon a helyen*”. Nemcsak virtuálisan, hanem valóságosan is. Amikor ezeket a sorokat írom, nem tudhatom, hogy pünkösödkor – akár szabadtéri istentiszteleten – találkozhatunk-e személyesen. Abban azért nagyon reménykedem, hogy ha fokozatosan is, de hamarosan újra megnyithatjuk templomunk, kápolnánk vagy éppen a Sára terem ajtaját, hogy újra találkozzunk fizikai értelemben is. Ez a próbatételekkel teli időszak azonban reménység szerint megtanított minket arra, hogy mi, budavári evangélikusok az eddiginél tudatosabban tartsuk számon egymást és imádkozzunk egymásért. Ez a közös ima is a pünkösöd óta élő egyház egyik fő ismertetőjegye.

Dr. Fabiny Tamás

Mit jelent az úrvacsora számomra?

PRESBITEREK VALLOMÁSA AZ ÚRVACSORA ÉVÉBEN

Elsősorban menedéket. Azt, hogy mi vagy ki elől, már nehezebb megfogalmaznom. Galilei ötszáz éve azt mondta, hogy a dolgokat mérni kell. Nagy újdonság volt ez akkoriban. Egy ideig ezzel sokan szembeszegültek, aztán szépen lassan – évszázadok alatt – majdnem

az egész társadalmat átítatta az egyenlőség elve. A magyar történelemben talán a reformkorban mutatkozott meg ez az igyekezet a legszebb formában, abban az óhajban, hogy „ne számítson semmi más, csakis az érdem”. Ezzel a szép elvvel a mai napig csak azonosulni tudok, annál is inkább, mert nemcsak Magyarországon, hanem a világon bárhol bőven akad még tenivaló ennek érdekében. Mégis, egyre többször érzem azt, hogy azzal a szép elvvel, hogy mindenki egyenlőnek születik, nem indítottunk el mást, mint egy élet-hosszig tartó mérícskélési folyamatot, hiszen fizikailag létező dolgok közé egyenlőségelet tenni csak úgy lehet, ha előtte megmérjük azokat. Úgyhogy mindenki egyenlőnek születik, csak aztán a születés utáni harmadik percben az egyik 52 cm-esnek, a másik meg csak 50 cm-esnek, az egyik 4050 gr-nak a másik pedig csak 2500 gr-nak bizonyul és így tovább. Remélem, senki nem gondolja azt, hogy akkor most valami tudományellenes okfejtés következik, hogy ne mérjünk semmit, de azt azért elgondolkodtatónak tartom, hogy egy kisgyerek megszületése utáni első éjszakán egy édesanya azzal az aggodalommal csukhatja le a szemét, mi lehet az oka annak, hogy az ő gyermeke az Apgar-skálán csak 7 pontot ért el. Ma már alig tudunk olyan területre lépni az életben, ahol ne jönne velünk szembe szinte azonnal egy apró részletkövetelmények garmadájával fényesre csiszolt „Apgar-skála”. Talán nem kevés embernek az a karantén egyik legörjítőbb vonása, hogy a törhetetlennek hitt skála most darabjaira hullott, miközben ugyanúgy a fejünk felett lebeg az állandó mérícskélés pallosa, és így nem tudhatjuk, hogy elég-e, ha egy nap 22 darab online meetinget tartunk. Biztos más 23-at tart és még a füvet is lenyírja...

Mit jelent számomra az Úrvacsora? Azon kevés területek egyikét, ahol nincs fényesre csiszolt skála. Ahol azt érezhetem, hogy nem vagyok mérícskélve. Persze jelent még közösségtől kezdve megújulásra át sok minden mást, de nekem mostanában ez a legfontosabb. Azért van egy apró szabályokkal fel nem polírozott, durván faragott valami. Ez pedig a két kőtábla. A gyónási kérdésekkel kiegészített tízparancsolat lehet az a tükör, amibe érdemes belenézni. Azért, mert hiszem, hogy ez egy egész más mércé, mint azok, amelyek elől menekülnöm kell. Az evilági mércék túlnyomó része azt hirdeti magáról, hogy na, ez aztán így

meg úgy univerzális, objektív és a legjobb szelekcióhoz vezető mércé. Érdekes, hogy a Mindenség Ura pedig azt mondja: az én mércém olyan tökéletlen, hogy kegyelmemmel sokszor vagyok kénytelen eltekinteni tőle. Az én mércém – bár nincsen nála jobb – olyan tökéletlen, hogy a mércének való túlzott megfelelési kényszer ugyanúgy eltorlaszolhatja a hozzám vezető utat, mint a teljes figyelmen kívül hagyás. Nem azokat várom tehát, akik úgy érzik, hogy tökéletesen megbánták bűneiket, hanem azokat, akik bűnbánat dolgában is gyengén középszerűnek látják magukat és talán ténylegesen is azok.

Van tehát valaki, aki a párjukat ritkítóan átlagosnak is ugyanúgy vagy talán jobban örül, mint a gyónás világbajnokainak. Az Úrvacsora nagyvonalúságból meríthetünk erőt ahhoz a – finoman fogalmazva is – mérsékeltlen pehelysúlyú elváráshoz, hogy „Ti tehát legyetek tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes.”

Bibó András

Hiányzik nekünk az Úrvacsora, Krisztus ízelhető, érezhető közelsége a szentségben. A járvány távol űzött minket a vele való szent találkozástól. Szomjas lélekkel várjuk testét és véré, hogy enyhítse szívünk félelmeit, megerősítse hitünket, érezhessük ölelő szeretetét.

Mostanában esőből is kevés van. Mint a földnek az eső, úgy hiányzik nekünk is az úrvacsora, az Urunkkal való bensőséges közösség lelkünket éltető, átítató ereje. Higgyünk az aszály elmúlásában és a határ kivirulásában!

Péter Zoltán

Andreas Gryphius

Nagycsütörtök

*Szeretet záloga, ó édesízű nektár,
Ó, angyali kenyér, ajándékteli kút,
A lelkem étele, s szívem, ha bajba jut,
Vagy lelkiismeret kínoz, ez hitre táplál.*

*Ó, Kincs, amelyben rám sok-sok valódi kincs vár,
Ó, halhatatlan Test, halálomból kiút,
Ó, vér, mely átkot és vérbűnt, a jajt, a bűt,
A szennyet elveszi! Pokol hollói, hess már!*

*Húsvét Báránya vár: illő, hogy tiszta légy.
Táplálja azt, aki megvizsgálja szívét.
Gonosznak méreg ez. Gyönyörnek érzi hívő.*

*Kik tévelyegtek e sivár vidékeken,
Jertek, útravaló enyhít ínségeken:
Kenyer s bor rejti Őt, mint szép Napot a felhő.*

„Törekedj a békességre, és kövesd azt!” Igazgató-lelkészi jelentés a 2019. évről

A zsoltáros szavával köszöntöm a testvéreket, amikor a 2019-es évről szóló jelentésemet adom közre. A lelkészi jelentés elsődleges célja, hogy egyfajta körképet adjon gyülekezetünk lelki életéről – arról, mi minden történt közösségünkben. Az lenne jó, ha nem egyszerűen egy naplószerű felsorolást olvashatnánk a testvérek, hisz azt a Budavári Hírmondó „Eseménynaptár” és „Hírek” rovatából is össze lehetne olvasni, hanem egy kicsit elemzőbb módon tudnám bemutatni az elmúlt évünket.

Gyülekezetünk képét már többször megrajzoltam. Látható, hogy a névsorunkban szereplő – hozzávetőlegesen – 3000 egyháztag nem tud egy egységes közösséget alkotni. A lelki kapcsán, a hit kapcsán kívül legfeljebb az köti össze őket, hogy valamilyen formában a templomunkhoz vagy egy-egy itt szolgáló lelkészhez kötődnek.

A gyülekezetet fenntartók száma, tehát a gyülekezetünket nevesített adománnyal támogatók száma 2019-ben 467 fő volt. Ez az arányaiban nem túl nagy létszám sem alkot egy közösséget. Ennek több oka van. Egyrészt több istentiszteleti alkalmunk van, és több helyen tartunk istentiszteletet. Szinte külön közösséget alkotnak a 9.00 és a 11.00 órás istentisztelet választók, valamint a Budagyöngyére és a Várba járók. Ez utóbbi csoportok alig találkoznak egymással. Ennek ellenére mégis úgy látom, hogy nem szabad a kialakított istentiszteleti renden változtatni. Egyrészt azért, mert a nagyvárosi gyülekezet tagjai az istentiszteleten sem ismerik meg egymást jobban, másrészt pedig azért, mert a paletta sokszínűségének fenntartása azt hozhatja magával, hogy nyitottabb és többeket megszólító alkalmaink vannak. Legfeljebb azon lehetne elgondolkodni, hogy a két (illetve három) délelőtti istentisztelet liturgiailag más és más legyen, hogy többféle kegyességben lévőket szólítson meg. (Érdeemes elolvasni: Klauss Douglass Új reformáció című könyvének három ide vonatkozó tételét. 65. tétel: Istentiszteleteink, melyek valaha mindenkire szóltak, mára belkörü rendezvényé váltak. 66. tétel: Istentiszteletünk az egyházi zene és liturgikus hagyomány kettős béklyójában vergődik. Ha nem sikerül megszabadítanunk tőle, hamarosan meg fog szűnni. 69. tétel: Az istentiszteletnek a közeli jövőben át kell térniük egy többvágányú koncepcióra.) Ezért érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy az istentiszteleteink közül melyik milyen karaktert kapjon, és milyen gyülekezeti réteget próbáljunk általuk megszólítani. Erre egy jó példa a több éve elkezdődött ifjúsági-zenés istentisztelet az esti alkalom idejében, amelyre mindig sokkal többen jönnek, mint egy normál esti istentiszteletre. De ez csak havonta egyszer van.

Jól látható tehát, hogy a közösség alapja a templom, az igehallgatás, valamint a szentség, az úrvacsora.

Azt is tapasztaljuk, hogy ez a lelki közösség csak olyan szellemi kapocs, amelyben nem válunk egymást hordozóvá, hiába köt össze bennünket az Ige, a Szentség és még a hely is. De itt a fővárosban egyre nagyobb szükség van arra, hogy az izoláltságunkat igaz közösségekben oldjuk fel. 3000 vagy 500 ember azonban nem tud ilyen egymást hordozó közösséggé lenni. Már az is nagy fejlődés lenne, ha a közös istentiszteletre járók meg mernék szólítani egymást, be mernének mutatkozni egymásnak. Mindig felüdítő arról hallani, hogy az egy környéken lakók hazafelé a buszon már beszélgetnek is. Ezt a közeledést szolgálják a havonta egyszer tartott gyülekezeti kávézások is, amikor 35-50 fő együtt beszélget az istentisztelet után. Ezeket is mindig szorgalmazom, hogy azokkal a testvéreinkkel is próbáljunk valamiféle kapcsolatot kiépíteni, akiket még talán névről sem ismerünk. A kávézás persze csak a 11.00 órás alkalomra járókat tudja egy kicsit jobban közösséggé formálni.

Ezért aztán a kiscsoportok lesznek azok a közösségek a gyülekezetben, ahol a testvérek jobban megismerhetik egymást: nemcsak név szerint, hanem talán még a sorsuk alapján is.

Az a jó, hogy ilyen jellegű kis közösség több is működik a gyülekezetünkben, és mindegyikben komoly lelki munka folyik.

Persze ezeknek is megvan az a veszélye, hogy belterjessé válnak, s a kívülről érkezők nehezen tudnak majd kapcsolódni. Örülök, amikor azt tapasztalom, hogy egy-egy összeszokott közösség azt a nyitottságot éli meg, amelyben az újonnan belépőt is szeretettel tudják fogadni.

Most igyekszem ezeket a közösségeket bemutatni azzal a reménnyel, hogy minden testvérünkben felébred a vágy, hogy maga is csatlakozzon valamelyikhez. Újra hangsúlyozom: nem az a cél, hogy valaki minél több közösségi alkalomra járjon, hanem az, hogy minél többen találják meg az érdeklődésüknek, korosztályuknak megfelelő közösséget. Kisközösségeink a következők: **Hétfői bibliaóra – Budagyöngye**, vezeti: Péter Zoltán; **Keddi bibliaóra – Budavár**, vezetik: a lelkészek; **Fügefá**, szervezi: Bence Imre, segítője Holtzmann Krisztina; **Olvasókör**, szervezi és vezeti: Péter Zoltán; **Filmklub**, szervezi és vezeti: Péter Zoltán; **Sarokkő**, szervezi és vezeti: Péter Zoltán; **Imaóra**, vezeti: Péter Zoltán; **Nyugdíjas kör**, vezeti: Péter Zoltán; **Baba-mama kör**, szervezi és vezeti: Bencéné Szabó Márta; **Mérték alkalmak: Mérték – Hit-tan**, szervezik és vezetik: Kovács Katalin, és Péterné Mestery Rita hitoktatók; **Mérték – Konfirmandus kör**, vezetik: a lelkészek évente váltva; **Mérték – Kis ifi kör**, szervezi és vezeti: Bence Imre és az ifi vezetők; **Mérték – Nagy ifi kör**, szervezi: Skriba Dániel és Bányai Tamás; **Mérték – Felőtt kör**, vezeti: Bencéné Szabó Márta; **Vasárnapi gyermekbibliakör**, szervezi: Péterné Mestery Rita és Bakó Zsuzsanna; **Családos**

délután, szervezik és vezetik: a lelkészek és a hitoktatók; **Fészekrakó kör**, szervezi és vezeti: *Bence Imre*; **kAlap-Férfi kör**, szervezi: *Bence Imre* és *Péter Zoltán*; **Schütz kórus**, szervezi és vezeti: *Hacknauer Bettina*; **Budavári Gospel Kórus**, szervezi és vezeti: *Szuhai Mónika*; **Cserkészlet**; **Presbitérium**; **Munkatársi kör**; **Hitoktatók közössége**.

Látható, hogy a vasárnapi istentiszteleteken túl hetente vagy havonta sok-sok közösség jön össze, és ad igazán szép lelki feladatot a lelkészeknek és a munkatársaknak. S akkor még nem említettük az iskolai hittant, a lelki gondozást és a kazuálékot.

Itt is érdemes egy kicsit elidőzni. Az nagy segítség, hogy az iskolai hittanban már 3 és fél státuszunk van – ez persze anyagi terhet is jelent a gyülekezetnek. De a lelkészeknek is szükséges – még ha csak minimális mértékben is – hittant tartani. *Péter Zoltán* a Baár–Madas hittanóráit tartja, *Bencéné Szabó Márta* és én óraadóként vagyunk jelen az iskolákban.

A lelkigondozás és a lelkipásztori beszélgetések elsősorban a kazuálékkal függenek össze. Keresztelők, esküvők és temetések előtt minden családdal személyesen találkozunk.

Az elmúlt évben 29 keresztelő volt, az előző években egy kicsit több: 2018-ban 30, 2017-ben 41. A keresztelők közül is egyre több az olyan, amikor külföldről, a keresztelő miatt hazatérő családok kérik a szolgálatot. Tehát ez azt jelenti, hogy később a gyülekezetünkbe nem fognak integrálódni ezek a megkeresztelt gyermekek. Ezért ilyen esetekben az elmúlt időben igazolást kérünk arról, hogy a család az ottani gyülekezet tagja-e, hogy egyházilag, közösségileg ne kerüljenek a megkeresztelt gyerekek „légüres térbe.”

2019-ben 13 esküvő volt. Ez jóval kevesebb, mint az előző években, bár a csökkenő tendencia már korábban elkezdődött. Ennek két oka lehet. Az elsődleges az, hogy az esküvőbiznisz felpörgésével olyan költséges lett egy-egy lakodalom megtartása, hogy így az esküvőről is lemondanak a párok. Tudatosítani kell, hogy a templomi esküvő, áldáskérés akkor is fontos, ha utána csak szerény körülmények között van együtt a család. A másik ok az, hogy sokan teljes szolgáltatást nyújtó rendezvényhelyszíneken tartják

az esküvőjüket, így azok, akik nem, vagy csak laza szállal kötődnek a gyülekezethez, nem hívnak ezekre a helyekre lelkészt. Tudatosítani kell azt is, hogy mi evangélikus lelkészek, akár külső helyszíneken is elvégezzük a szolgálatot.

A temetések száma sem volt túl magas 2019-ben, csak 29 temetés volt. De ez sem igazán öröndetes. Az jó lenne, hogy ha a csökkenő szám csökkenő halálzási arányt mutatna! (2017-ben például 44 temetés volt.) De ez nem mindig így van. Sok esetben az derül ki, hogy a nem vallásos vagy más felekezetű rokonságnak eszébe sem jut, hogy evangélikus lelkészt hívnak a temetésre. Olyan is volt, amikor a temetőbe menve láttam, hogy aznap olyan gyülekezeti tagunk temetése lesz, akihez még diakóniai csomagokat is vittünk rendszeresen, de a távoli hozzátartozók csupán világi temetést rendeltek. A temetési szokások változása, például az urna hazavitele is csökkenti az egyházi temetések számát.

Látható, hogy egy változó világban élünk, amelyben a hagyományos értékek és megszokások kihálnak, így a gyülekezetnek is új utakat kell keresnie. Ezért szeretnénk a meglévő erőnkkel azon fáradozni, hogy minden korosztályhoz megtaláljuk azokat az új utakat, amelyek az örök evangélium hirdetéséhez vezetnek.

Istennek adunk hálát azért, hogy gyülekezetünk élő közösség, és a 2019. év igéje – „Törekedj a békeségre és kövesd azt!” (34. Zsoltár 15.) meghatározhatja lelkületünket. Csakis az Isten békességére törekedve lehet áldás minden szolgálatunkon. Ezért öröm, hogy a lelkészek és munkatársak közössége, valamint az egész gyülekezet erre törekszik! Az Istenhez való ragaszkodásunkkal törekedjünk továbbra is a külső és a belső békesség megtartására.

Köszönve a lelkészeket és a gyülekezetet hordozó imádságokat, kérem jelentésem elfogadását!

(Az igazgató-lelkészi jelentés teljes terjedelmében a honlapunkon olvasható: <http://budavar.lutheran.hu/hirmondo/2020/5/20/lelkszi-jelents-2019>)

Bence Imre
igazgató-lelkész

Felügyelői jelentés

„Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába óvják azt az örök.” (127. Zsoltár, 1-5.)

A Zsoltárok könyve fenti soraival köszöntöm a Testvéreket, amikor a Budavári Evangélikus Egyház-község 2019. évi felügyelői jelentését ismertetem.

Jelentésemet a köszönet szavaival szeretném kezdeni. Gyülekezetünk világi vezetőjeként, közelről megélve a gyülekezetvezetés mindennapi feladatait, terheit és örömeit, hálát érzek lelkészeink elkötelezettségéért, az ige átadásának oly sok formájáért, amit hétről hétre közösségeinkben kap a gyülekezet. Szeretnék köszönetet mondani gyülekezetünk munkatársainak is, akik valamennyien lelkiismeretes és jó szándékú hozzáállással végzik feladataikat, biztosítva ezzel a gyülekezet zökkenőmentes és biztonságos működését.

Gazdálkodási adatok

2019-ben gyülekezetünk gazdálkodása kiegyensúlyozott volt, pozitív eredménnyel zárult.

Bevételek: a tervezett 43 568 000 Ft helyett a realizált bevétel 52 334 067 Ft volt. Istennek hála, a gyülekezeti tagoktól érkezett adományok a tervezettnél nagyobb összegben érkeztek, összesen 31 619 291 Ft (egyházfenntartói járulék: 11 159 877 Ft, perselypénz: 6 123 830 Ft, adományok: 5 073 743 Ft, céladományok: 9 261 841 Ft, amelyből az Áldozati vasárnapra befolyt összeg 2 183 000 Ft). Szeretném itt kiemelni, hogy az elnökség és a presbitérium a tavalyi évtől kezdve az egyházvezetés iránymutatásával összhangban nagyobb hangsúlyt fektet arra a kérdésre, hogy „ki tartja fenn a gyülekezetet, ki a felelős a gyülekezeti gazdálkodásért?”. E munka eredménye is megjelenik a számokban. A tervezettnél magasabb bevételeket könyvelhettünk el az önkormányzati és az állami támogatások soraiban is. Itt szeretnék köszönetet mondani gyülekezetünk gazdasági vezetőjének, aki a gyülekezet szempontjából releváns pályázati lehetőségeket következetesen figyeli és lelkészeinkkel közösen sikeresen pályázza: Népjóléti Közalapítvány (500 000 Ft), Budavári Önkormányzat (600 000 Ft), II. kerületi önkormányzat (290 000 Ft). A gyülekezeti vendégszobák bérbeadásából származó bevétel ebben az évben 1 264 000 Ft volt.

Kiadások: a tervezett 49 595 000 Ft helyett 47 258 989 Ft lett – ennek fő oka a Fortuna utcai felújítási munkák utáni garanciális visszatartás, melyet 2019-ben nem fizettünk ki a kivitelező részére. Főbb kiadási tételeink: személyi jellegű kiadások 24 784 045 Ft; adók, járulékok 2 170 101 Ft; hitéleti tevékenységhez kapcsolódó kiadások 6 381 061 Ft; működési költségek 6 453 361 Ft; ingatlanokkal kapcsolatos beruházás, javítás, karbantartás 2 938 983 Ft. A tervezetthez képest eltérő költségnövelő tényezők voltak: a megvalósult 10%-os bértömegemelés, a hitoktatók után fizetendő éves hozzájárulás, hitoktatók számára nyújtott egyetemi képzési hozzájárulás, lelkes hallgatók támogatása, valamint ebben az évben

fizettük ki a gyülekezeti Mária Dorottya-díjjal járó plakettek elkészítésének költségét is.

Amikor a gyülekezet gazdálkodásáról beszélünk, akkor szólni kell azokról az adományokról is, amelyekkel gyülekezetünk segített az elmúlt év során a nála szerényebb körülmények között működő gyülekezeteken, szolgáló testvéreken: egy testvérünk céladománya révén segíthettünk az ózdi, fancsali, sajkócazi, tokaji evangélikus gyülekezeteknek és négy teológus hallgatónak. A presbitérium által korábban hozott határozat alapján minden évben a nagy adományok 10%-át egy rászoruló evangélikus gyülekezet számára ajánljuk fel: ez idén a galgautai gyülekezet volt, akiket 482 000 Ft-tal tudtunk segíteni. A Budavári Szabadegyetem perselypénzeiből a tokaji gyülekezetet segítettük 233 000 Ft összeggel, de perselypénz továbbítással segítettük az Evangélikus Külmisziói Egyesület (13 000 Ft), a Munkácsi Gimnázium (339 000 Ft), a Bethesda Kórház (57 000 Ft) és a galgautai gyülekezet (81 000 Ft) munkáját is.

Műszaki, felújítási események

Ebben az évben két nagyobb felújítási esemény került napirendre. Az egyházi lakásban megvalósult a régóta esedékes fűtéskorszerűsítés. A másik és ennél nagyobb terhet jelentő esemény a kápolna felújítása. Első lépésként 2019-ben megtörtént az irodák, alagsori helyiségek vízszigetelési szempontú felmérése. Ez a munka lesz az alapja a kápolnafelújításnak, mely a tervek szerint 2020 nyarán fog megvalósulni. A 2019. évi költségvetésből ehhez kapcsolódóan történt meg a kiskonyha mögötti Lichthof szigetelése is.

Az épületegyüttesben folyamatosan merülnek fel megoldandó problémák és voltak karbantartási események is, melyek eredményeként újra pontosan jár a toronyóra, működik a miatyánk harang, jobb a világítás a karzat alatt és a plafonon, ki lehet támasztani az iratterjesztés melletti kettős ajtót, nem csapkodja a szél a belső kertbe vezető ajtót. Ezek látszólag „apróságok”, de a mindennapi működés szempontjából nagyon fontosak. Itt szeretnék köszönetet mondani gondnokunk és az építési munkacsoport szolgálatáért.

Gyülekezetünk vezetősége orgonaszakértőink és jogtanácsosunk bevonásával lezárta a templomunk orgonaeépítési munkálataira vonatkozó garanciális tárgyalásokat, a javítások ebben az évben elkészültek. A további javítási és karbantartási feladatokat 2020-tól karbantartási szerződés keretében fogják a Pécsi Orgonamanufaktúra szakemberei ellátni.

Munkacsoportok aktivitásai

Presbitériumunk és képviselőtestületünk tagjai 9 munkacsoportban végzik szolgálatukat – a felmerülő feladatok függvényében más-más terhekkel és periodicitással. Kiemelek néhány aktivitást, beszámolva a munkacsoportok szolgálatáról. Szeretnék köszönetet mondani minden testvérünknek, akik a munkacsoportokban vezetőként vagy tagként szolgálnak és azoknak a testvéreknek is, akik a munkacsoportok hívására szolgálatot vállalnak gyülekezetünk épüléséért.

Gyermek- és ifjúsági munkacsoport

Minden héten a vasárnapi hittanórákon kb. 35 gyermek vesz részt több korcsoportra osztva; a szolgálatot végzők száma 15 fő, ami komoly szervezőmunkát, felkészülést és rendszerességet igényel a testvérektől.

Belmissziói-programszerzői munkacsoport

Nagyobb szervezést igényelt az egyházmegyei hittanverseny, a pünkösdi fesztivál az iskolaév végén és az adventi közös zenés alkalom a Német ajkú Gyülekezetel. Ezek az alkalmakon mindig sikerül több testvérünket megszólítani és bevonni a közös szolgálatra.

Egyházzenei és istentiszteleti munkacsoport

A Gospel és a Schütz kórus rendszeresen szolgál istentiszteleteinken és templomon kívüli alkalmakon – 2019-ben az újra életre hívott Budai Énekünnepen is mindkét kórus szolgált. *Szuhaí Mónika* és *Hacknauer Bettina* kórusvezetők igazi kisközösségekké formálták a kórusokat. *Bán István* kántorunk az istentiszteleteken kívül orgonazenés áhítattal és zenei fesztiválokkal színesíti zenei alkalmainkat, *Takács László* kántorunk pedig a budagyöngyei istentiszteletek szolgálatát látja el. Az istentiszteleti felolvasókat is ez a munkacsoport fogja össze, akik szolgálatukra év elején *Schulek Csaba* szakmai segítségével készültek fel.

Testvérgyülekezeti és ökumenikus munkacsoport

A januári ökumenikus imahét keretében szerveztek szeretetvendégséget az istentiszteleteken résztvevők számára. Erre az alkalomra készült egy, a gyülekezetünket és a templomunkat bemutató kiadvány.

Tájékoztatói és iratterjesztési munkacsoport

Heti rendszerességgel vállalják testvéreink az iratterjesztésünkben elérhető lelki olvasmányok kezelését és értékesítését, és ide tartoznak a Hírmondóval kapcsolatos szerkesztési és terjesztési munkák is.

Gyülekezettörténeti munkacsoport

A gyülekezettörténeti füzetek következő számán dolgoznak, valamint a gyülekezeti gyűjtemény (levéltár, könyvtár) rendezését készítik elő.

Diakóniai munkacsoport

Rászoruló testvéreinkről diakóniai munkatársunk, *Bajnóczi Ilke* rendszeresen gondoskodik. A munkacsoport tagjai húsvétkor és karácsonykor segítenek ajándécsomagot és lelki olvasmányt házhoz vinni, idős testvéreinkkel kapcsolatot tartani.

Gazdasági munkacsoport

Felmérés és elemzés készült a gyülekezetünk fenntartását biztosító forrásokról, az egyházfenntartói járulék fizetés rendszeréről és a hiányosságokról. Az ez alapján készült körlevél hozzájárult ahhoz, hogy a befizetett egyházfenntartói járulék összege emelkedett. A gyülekezeti költségvetés tervezésénél elemző munkával készítették elő az elnökség és a presbitérium döntését.

Építési- és fejlesztési munkacsoport

Feladata a gyülekezetünk épületeiben felmerülő felújítási és karbantartási feladatok és a badacsonyi gyülekezeti pihenőház karbantartásának kezelése. Szolgálatukat a gyülekezet gondnokával együtt folyamatosan végzik a felmerülő műszaki feladatok függvényében.

Kapcsolatunk a Német ajkú Gyülekezetel

Barbara Löttsch lelkész 2018. évi beiktatása óta rendszeresen részt vesz heti munkatársi megbeszéléseinken. A két gyülekezet elnöksége év elején rögzítette közös alkalmainkat és célkitűzéseinket. Így szerveztük meg adventi közös zenés alkalmunkat, amivel igyekszünk hagyományt teremteni. Szintén itt állapodtunk meg arról, hogy a kápolna felújításának finanszírozásához pályázati úton igyekszik a Német ajkú Gyülekezet vezetősége is segítséget nyújtani. Az év legfontosabb eseménye számukra a gyülekezet 25 éves fennállásának ünnepe. Ünnepi istentisztelet, közös ima, kedves személyes és hivatalos köszöntések, ünnepi ajándékok, énekek és szeretetvendégség jellemezte ezt a napot. Gyülekezetünk és egyházunk elnöksége is köszöntötte és együtt ünnepelt német ajkú testvéreinkkel.

Gyülekezeti alkalmaink

Budavári Evangélikus Szabadegyetemi előadók 2019-ben: *Ifj. Bibó István* művészettörténész, *Kamarás István* OJD akadémiai doktor, *Zászkaliczky Zsuzsa* művészettörténész, *Kraehlig János* tanszékvezető egyetemi tanár, *Kónya Imre* az első szabadon választott parlament frakcióvezetője, *Lackfi János* költő, *Páll Csilla* művészettörténész, *Márton László* író, *dr. Békési Sándor* református lelkész, teológiaprofesszor. **Január 20–27.** között **Ökumenikus imahét**, záró alkalom templomunkban, szeretetvendégség és közös ökumenikus lelkészi vacsora a Sára teremben. **Március 9-én egyházmegyei hittanverseny.** Több mint 170 iskolás korú gyermek, közös áhítat és éneklés, állomások és kérdések Lukács evangéliumáról, játék, pizza és sütemény, barlangkaland, akadályverseny, kézműveskedés, fotófal, társasjátékozás, csocsózás. **Március 21–24.** között **Bach Mindenkinek Fesztivál „Főtemplomok és orgonistái”** címmel. **Március 29–31.** között **gyülekezeti hétvége Balatonszárszón „Békesség! Békesség!”** címmel, áhítatok, játékok, közös éneklés, beszélgetések. Meghívott előadó *Gáncs Péter* ny. püspök, gyülekezetünk egykori lelkésze. **Április 7-én a Mária Dorottya-díj ünnepélyes átadása** – Presbitériumunk 2019. február 5-i határozata alapján a Mária Dorottya Emlékéremet 2018. évben *Sólyom Anikónak* ítélte oda. Az ünnepélyes átadásra istentisztelet keretében került sor. **Április 12-én ökumenikus keresztút** – imádságos séta a Tabánban. **Április 15–21.** között **nagyheti evangelizáció.** **Május 1-én gyülekezeti piknik** a Madocsa család telkén. **Május 11-én egyházkerületi nap Cegléden.** **Május 25-én Balás István emlékkoncert,** a Fóti Mandák Kórus koncertjével. **Június 9-én Pünkösdi fesztivál,** tanérváró istentisztelet, délután családi programok több helyszínen, gyermekműsor, szabadtéri evangelizáció, hitoktatók köszöntése, áldás a reformációi emlékkútnál. *Balicza Iván* és *dr. Fabiny Tamás* új könyveinek bemutatója, a Schütz kórus és a Budavári Gospel Kórus koncertje. **Június 10–20.** között **Budavári Bach Fesztivál.** **Június 30. – július 6.** között **ifjúsági és családi tábor** a Csemő tanyán – kisgyermekes családok, hittanos gyermekek, konfirmációra készülők, konfirmált fiatalok közös tábora. Áhítatok, bibliatanulmányozás kicsiknek és nagyoknak, beszélgetések,

sok szabadtéri játék, fürdés, vetélkedők, elcsendesedés, sok éneklés. **Július 7-én Lukács Máté** végzős teológus **lelkézszenelési ünnepi istentisztelete**, a szentelést *Dr. Fabiny Tamás* püspök végezte, utána szeretetvendégség volt. **Október 5–6-án konfirmációs vizsga és istentisztelet.** **Október 18-án megemlékezés Schulek Frigyes halálának 100. évfordulójáról.** **Október 20-án áldozati vasárnap.** **Október 28–30. között A reformáció áldásai** – igehirdetés-sorozat Budagyöngyén. **Október 30-án Reformáció ünnepe.** **November 3–16. között Bach Fesztivál,** nemzetközi orgonafesztivál. **December 1-én a konfirmandusok bemutatása.** **December 15-én adventi zenés közös alkalom a Német ajkú Gyülekezettel.** **December 22-én családok karácsonya** gyermekek szolgálatával és „megosztott öröm” karácsonyi vacsora.

Gyülekezetvezetési alkalmak egyházunkban

Február 23. Pesti és budai egyházmegyei gyülekezetek gazdasági tájékoztatója – Konzultáció a gazdasági, adminisztratív feladatokról a 2019. évi gazdasági körlevél alapján, tájékoztatás a Lelkeszi Életpálya Modellről.

Március 23. „Felövezve” egyházközségek elnökségeinek találkozója Albertirsán – Áhítat, 2019 súlypontjai, lelkészi életpályamodell és a gyülekezetfinanszírozás kérdései, MEE 1%-os kampány, szekcióbeszélgetések a gyülekezetépítésről, istentisztelet.

Május 24–26. MEE Országos Iroda *Szeverényi János* missziós lelkész vezetésével folytatja 2019-től az evan-

gelizációs és missziói gyülekezeti munkatársak képzését Piliscsabán. (A tanfolyamjellegű képzést Szebik Imre püspök úr indította 2007-ben.) A májusi és novemberi alkalmakon gyülekezetünkben *Ágoston Kata, Bajnóczi Ilke* és *Váradai Adél* vett részt.

Szeptember 21. MEE Országos Iroda *Gáncs Péter* vezetésével gyülekezeti munkatársképzést indított 2019. szeptember – 2020. április között négy témakörben: Gyermekmunka – növekedő gyülekezet / Ifjúsági munka – befogadó gyülekezet / Szeretetszolgálat – gondoskodó gyülekezet / Gyülekezetmenedzsment – felelős gyülekezet. Gyülekezetünkben *Bakó Zsuzsanna, Bolváry Kátya, Kovács Kata, Lukács András, Makai Marika, Nagy Norbert* vett részt a képzésben.

November 8–10. Felügyelők országos konferenciája Révfülöpön – Áhítatok, evangélikusság a közéletben, egyetemes papság, áldozatvállalás, személyes és közösségi önvizsgálat, személyes felelősségvállalás a gyülekezetben, gyülekezeti önállóság és hálózatos egyház kérdéseit járták körbe az előadások és a beszélgetések.

Hálát adok Istennek lelkészeink, gyülekezeti munkatársaink és a tisztségviselők szolgálatáért. Hálát adok gyülekezeti tagjaink önkéntes munkájáért, ami által Jézus tanítása szerint gyülekezetünk épülhet.

(A felügyelői jelentés teljes terjedelmében a honlapunkon olvasható: <http://budavar.lutheran.hu/hirmondo/2020/5/20/felgyeli-jelents-2019>)

Heinczinger Orsolya
felügyelő

Eseménynaptár – 2020. Püünkösöd

Május 24. vasárnaptól

A 2020. május 19-én megjelent püspöki pásztorlevél ajánlása alapján a presbitériummal megfogalmaztuk az Újrakezdési szabályzatunkat. Eszerint – komoly biztonsági feltételekkel – **2020. május 24-től, vasárnaptól** újra látogathatók az istentiszteletek. Budavárban 9.00, 11.00 és 18.00 órákor, Budagyöngyén 9.00 órákor tartunk istentiszteletet – egyelőre úrvacsoraosztás nélkül! A szabályzat lapunkban és honlapunkon is olvasható, a templom kapujában pedig plakáton is tájékoztatjuk a testvéreket. Május 24-től a hétközi alkalmaink részlegesen újra indulhatnak. Ezekről tájékozódjanak telefonon a Lelkeszi Hivatalban!

Május 31. püünkösödvásárnap

Istentiszteletek a szokott rendben.

Június 1. püünkösödhétfő

Ökumenikus istentisztelet a Magdolna toronynál élő TV-közvetítéssel. (Rossz idő esetén az istentiszteletet a Mátyás templomban tartják.) Aznap nem tartunk további istentiszteletet!

Nyár folyamán

A vasárnapi istentiszteleteket és a kedden 18.00 órákor kezdődő bibliaórákat folyamatosan megtartjuk. Egyéb programjainkról rendszeresen tájékoztatjuk a testvéreket.

Szeptember 6. vasárnap

11.00 – Tanévnyitó istentisztelet

Evangélikus műsorok a médiában

Május 31. püünkösödvásárnap

Kossuth Rádió: 18.00: Evangélikus istentisztelet közvetítése Szekszárdról, felvételtől.

Igét hirdet *Sefcsik Zoltán*, a gyülekezet lelkésze

Június 1. püünkösödhétfő

Duna Televízió: 11.00: Ökumenikus istentisztelet közvetítése a budavári Magdolna toronnyól. Az istentiszteleten szolgálnak: *Erdő Péter* bíboros-prímás, esztergom–budapesti érsek; *Bogárdi Szabó István* dunamelléki református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke és *Fabiny Tamás* evangélikus elnök-püspök. Rossz idő esetén az istentiszteletet a Mátyás templomban tartják.

Így lehet élni!

családos-, gyermek- és ifjúsági tábor

2020. június 28. vasárnap – július 4. szombat

Helyszín: Mártoni Tábor (2318 Szigetszentmárton, Dunapart-felső u. 3.) <http://www.martonitabor.hu>

A táborozásra szeretettel várjuk a kisgyermekes családokat (a még nem iskolás gyermekeket csak szülői kísérettel), a hittanos gyermekeket, a konfirmált fiatalokat!

A tábor teljes költsége *30 000 Ft*, melyhez a gyülekezetünkhöz tartozó gyermekek és fiatalok alapítványi támogatást igényelhetnek.

Jelentkezés: 2020. június 15-ig

a jelentkezési lap kitöltésével és előleg befizetésével.

Újrakezdési szabályzat

„Nem adtál ellenség kezébe, tágas térre állítottad lábamat.” (Zsolt 31,9)

A Budavári Evangélikus Egyházközség presbitériuma 2020. május 19-én tartott távolléti gyűlésén az alábbi szabályrendeletet alkotta a COVID-19 járvány miatti vészhelyzet feloldásával kapcsolatban, a 2020. május 19-án reggel kelt püspöki pásztorlevél ismeretében:

1. Az Egyházközség lelkészei elkötelezettek, hogy Isten ígését újra templomi istentiszteleteken, közösségi alkalmakon hirdessék; a pásztorlás és a lelki vezetés, valamint a tanítás szolgálatát személyesen megélt közösségekben valósítsák meg.
2. Ennek érdekében 2020. május 24-től, Exaudi vasárnapjától újra istentiszteletekre várjuk gyülekezetünk tagjait: mind a négy istentiszteletünket megtartjuk. Ám ha valaki betegnek vagy veszélyeztetettnek érzi magát, az most semmiképpen ne jöjjön, illetve idős testvéreinktől különös óvatosságot kérünk. Ezzel párhuzamosan a 11.00-kor tartott istentisztelet ige hirdetéséről továbbra is készül felvétel.
Így mindenki személyesen tud dönteni arról, hogy jelenlétével vagy videón követve ünnepli a vasárnapot.
3. Az istentiszteletek és a hétközi alkalmak biztonsága érdekében a püspöki pásztorlevél útmutatásait megtartjuk. Ezek az alábbiak:
 1. Az alkalmak előtt és után biztosítjuk a fertőtlenítést és a szellőztetést.
 2. A bejáratoknál jól látható módon tájékoztatót helyezünk el és állványra helyezett fertőtlenítőszerrel biztosítunk.
 3. Ügyelünk arra, hogy a templomban illetve a közösségi terekben a személyek között biztosított 1.5 méteres távolság meglegyen. Erre fel is hívjuk a közénk érkező testvérek figyelmét. Arra kérünk mindenkit, hogy csak minden második sorba üljenek be, s hogy egy sorban legfeljebb 3 ember foglaljon helyet. Természetesen az egy háztartásból érkezők ülhetnek együtt.
 4. Kérjük, hogy az alkalmakon otthonról hozott szájmazskot viseljenek, de maszkot szükség esetén a bejáratnál biztosítunk.
 5. Az istentiszteleteket pünkösdi vasárnapjáig úrvacsoraosztás nélkül tartjuk, és a liturgiában ügyelünk arra, hogy az alkalom rövidebb legyen. A liturgia kialakítása és a pünkösdi utáni úrvacsoraosztás módjának kidolgozása a lelkészek közös feladata.
 6. Az énekeket a budavári templomban kivetítjük. A többi alkalomra mindenki a saját énekeskönyvét vagy az interneten lévő énekeskönyvet használja.

7. Az offertóriumot csak a templomban lévő állóperselybe gyűjtjük.
8. Az istentisztelet után kézfogás nélküli köszönetre mennek a lelkészek a templom elé, ahol távolságtartással köszönnek el a testvérektől.
9. Biztosítjuk, hogy a lelkészi hivatalban és a közösségi termekben is megfelelő mennyiségű fertőtlenítőszer legyen. A mosdókban eldobható papír kéztörölőt biztosítunk.
10. Az istentisztelettel párhuzamos gyermekalkalmakat egyelőre – hely hiánya miatt is – nem tartjuk meg.
11. Az iratterjesztést egyelőre nem helyezük ki, csak az Evangélikus Életet tesszük – kirakott persellyel – elérhetővé.
4. Budagyöngyén az istentiszteletet és a hétközi alkalmakat az időjárás függvényében az udvaron tartjuk meg.
5. A hétközi alkalmak újraindulásáról a közösségek vezetői döntenek, a biztonsági és védelmi előírásokat minden esetben betartva.
6. Az énekkari próbák újraindulása a karvezetők és a közösség döntésén múlik.
7. Megmaradhatnak olyan beszélgetős alkalmak, amelyek eddig az internet segítségével szerveződtek.
8. A hivatali munka is újraindul május 25-én: a munkatársak egymást váltva lesznek az irodában. Törekszünk arra, hogy a Hivatalban egyszerre csak egy munkatársunk legyen.
9. Tudjuk, hogy a járványhelyzet mindenkitől alkalmazkodást és óvatosságot kíván. A helyzet alakulásától függően a szabályok és a gyakorlat változni fog. Ezért a gyülekezet elnöksége figyel a kormányzati, egészségügyi illetve püspöki útmutatásokra, és határozatait azok ismeretében hozza meg a jövőben is.

A szabályrendeletet a presbitérium elfogadta.

Új fogalom kontra ősi Ige

Új szóösszetétel született: *érintésmentes*. Érintésmentes vásárlás, érintésmentes ételrendelés, s ki tudja, mi mindenről állítják még, hogy érintésmentes...

Csak hogy ez is illúzió. Ugyanis az érintésmentes árut valaki dobozba rakja – érinti; kiszállítja – érinti; bekopog, megnyomja a csengőt – érinti az ajtót, csengőt, kilincset. Majd a fogadó beviszi, kipakolja – érinti. Amíg van kezünk, érintünk, mert ez automatikus, ösztönös. Bocsánat, de ahhoz, hogy ne érintsünk, le kell vágni a kezünket.

Amikor még „érintkeztünk” az unokákkal – kora tavasszal –, az édesapjuk a nyiladozó humorukat palérozva Besenyő Pista bácsi egy-két videóját mutatta meg nekik. Nem biztos, hogy mindent értettek, de gurultak a nevetéstől, mikor Pista bácsi sajátos módján azt mondta: nooormális???? Hát én is ezt kérdezem: nooormális??? Biztos, hogy nem.

Jézus megérintette a leprást, s a beteg meggyógyult. Megfogta Jairus lányának kezét, s a gyermek feltámadt. Megérintette a vak szemét és az visszanyerte szeme világát.

Simon András naplójában olvastam a következőt: „Az ölelés a szeretet hangtalan pecsétje. Üzenete félreérthetetlen és mindig gyógyító. Az érintés pillanatok alatt egységbe forraszt és az így születő békében ablak nyílik a mennyre.”

Hát ettől fosztjuk meg magunkat. A vírus miatt nem érintkezünk. Ő, vagy inkább ez a szörnyeteg közénk furakodik. Nem hiszem, hogy ezt szabadna engedni. Isten a teremtéskor két embert egymásra bízott. S számonkéri az embert az emberen. Testvérekké tett minket. Ő maga a másik emberben közeledik hozzánk. S mi most az embertársban hozzánk közeledő Isten elől karanténozzuk el magunkat. Nem engedjük, hogy a másik ember keze melege átmelegítse a mi kezünket. Nem engedi a vírus, hogy a kézfogásban érezzem a másik ember vére lüktetését, az életet. Érintésmentes és távolságtartó világ felé haladunk. Anya a vele nem egy háztartásban élő felnőtt gyerekeit, nagymama az unokáit, barát a barátot nem ölelheti meg. Még csak meg sem simogathatja, nem teheti a vállára a kezét. De még egymás szemébe sem nézhetünk, mert olyan messze kell egymástól lennünk, hogy szinte még ez is lehetetlen.

A múltkor az utcán egy kicsi gyermek gurult elém a kis biciklijével. Fölnézett rám, egymásra mosolyogtunk – ő nem ijedt meg, hogy belül jött a másfél méteren, én sem. Elindult a kezem, hogy megsimogatom szőszke fejét. De megállt a mozdulat, megdermedt a kéz. Ezt most tilos! „Nooormális????” Tilos a gyógyító ölelés, tilos az érintés, mely egybeforraszt, s a születő békében ablak nyílik a Mennyre.

Azt érzem, hogy a mennyei ablak kezd bezárulni. Ne engedjük! Azt éneklé Balázs Fecó: Érints meg!

Szeretettel ölellek: Márti

Hamvas Béla

Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
Láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

IMÁDKOZZUNK!

URAM, KÖSZÖNÖM, HOGY PÜNKÖSDI ÜNNEPÉT ADTAD,
IGÉDET HALLGATHATTAM. SEGÍTS, HOGY A SZENTLELEK
EREJÉVEL ÉS ALDÁSÁVAL MEHESSEK TOVÁBB
PÜNKÖSDI HITTEL, PÜNKÖSDI ÉLETTEL. AMEN

Varga György ny. elkész.

Látni, vagy nem

Úgy jártam ezzel a vírussal, mint 2004-ben a madridi terrorcselekményekkel. Hajnali szerkesztő voltam a rádióban, amikor híre jött, hogy bomba robbant egy Madrid elővárosából érkező személyvonaton és 9 ember meghalt. Szörnyű, de ilyen világban élünk: naponta érkeznek hasonló hírek Irakból, Izraelből, vagy éppen Kasmírból. Szörnyűség, de messze történt tőlünk, elmondjuk hírben, aztán indulunk tovább. Így tettem én is aznap. 10 órakor átadtam a szerkesztést a váltótársamnak és legközelebb késő délután néztem rá hírekre: 191 halott!!! Uramisten, itt Európában?!

Éppen ilyen, a napi hírfolyamba belesimuló információként bukkant fel az életemben a wuhani koronavírus-járvány. Többen megbetegedtek, talán százak is – na de Wuhan Közép-Kína legnépesebb, legsűrűbben lakott városa, 12 millió ember él benne, hát lehet ezen csodálkozni?! Halványan még a 2003 elején minden híradás kezdetén szereplő, ugyancsak Ázsiából indult SARS járvány is eszembe jutott: ha jól emlékszem, akkor valaki megevett egy roséra süített cibetmacskát, aztán ráköhögött a szomszédjára és irtó nagy járvány lett belőle. De hát lehet ezen csodálkozni? Arrafelé mindent megesznek az emberek, ami szőrös és mozog. A wuhani járvány kitörését is elmondtuk rövidhírben, aztán átadtam a hajnali szolgálatot.

Most meg itt ülök hetek óta a lakásban, maszkban járok a közértbe, gyanakodva méregetem a szembe jövő embereket. Vajon ő? Átesett már rajta vagy még hordozza? Mert valaki Wuhanban megevett egy félig átsütött denevért.

Döbbenetesen összezsugorodott a világ. Annak idején a prágai pestisjárvány híre hat hónap alatt jutott el Pestre, most kórokozó jut el hat óra alatt a világ szinte bármely pontjára. Aztán elkezdnek hullani az emberek, nem érkezik meg az ázsiai beszállítótól az alkatrész, leáll a szerelőszalag, összeomlik a gazdaság, naponta ezrével kerülnek utcára az emberek. A maga építette, posztmodern civilizációra oly büszke, fennhájzva túlfogyasztó, magát *mindenhatónak* gondoló ember pedig csak értetlenül mered maga elé, keresi az ellenséget, akít még mikroszkóppal is éppen-hogy csak észre lehet venni.

Letepert minket egy láthatatlan dög.

Más is járt már így. Mózes második könyvében olvassuk: „Azután ezt mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: Vegyetek egy tele marok kemencekormot, és szórja azt Mózes az ég felé a fáraó szeme láttára! Porfelhővé válik az egész Egyiptom fölött, és hólyagos fekélyeket támaszt az embereken és állatokon egész Egyiptomban. Vették azért a kemencekormot, odaálltak a fáraó elé, és Mózes az ég felé szórta azt. Ekkor hólyagos fekélyek támadtak az embereken és állatokon. A mágusok már oda sem tudtak állni Mózes elé a fekélyek miatt, mert fekélyek támadtak a mágusokon is meg minden egyiptomin. De megkeményítette az Úr a fáraó szívét, és nem hallgatott rájuk, ahogyan megmondta Mózesnek az Úr.” (2Móz 9, 8-12)

Sokan mondják mostanában, hogy világunk a járvány után már soha többé nem lesz olyan, mint ami-

lyen előtte volt. Egyik riporterünk megszólaltatta a rádióban Pléh Csaba Széchenyi-díjas pszichológust, aki arról beszélt, hogy ezekben a hónapokban az embernek az egyik leginkább rá jellemző tulajdonságáról, a társas érintkezésről kell lemondania. Nem futunk össze a barátokkal csevegni, nem rázunk kezét a régi ismerőssel és hiába szól vasárnap a harang, nem indulunk istentiszteletre. Esetleg odaülünk a monitor elé és megnézzük az istentisztelet rögzített felvételét. A padosorok üresek, az orgona áradó fensége a laptop apró hangszórójából zörög elő és csak végtelen együttérzéssel tudunk gondolni a lelkészre, aki teszi a dolgát, szolgál, még akkor is, ha a kamera mögött a semmit látja. Az emberi, gyülekezeti közösséget semmi nem pótolja. A liturgiából persze most kimarad a pax, nem nyújtjuk egymás felé jobb kezünket és nem mondjuk a másiknak, békesség! Tényleg, vajon mondjuk-e majd még, merünk-e majd kezét nyújtani, és ha igen, mikor?

A fáraó a hólyagos fekélyből még nem tanult. Egyiptom összes elsőszülöttjének el kellett pusztulnia ahhoz, hogy belássa, létezik nála nagyobb, valóban mindenható erő.

Mi vajon képesek vagyunk-e tanulni abból, ami most velünk történik? Alább adjuk-e a civilizációs kevélységünket, visszafogjuk-e a féktelen fogyasztásunkat, végiggondoljuk-e, hogy mik is a valódi értékek? Mit ér a pénz, és mit ér a közösség? Mi az, amitől igazán félnünk kell? És kell-e félnünk azoknak is, akiknek Jézus azt mondta, hogy ne féljete? És tudunk-e egyáltalán ezek után nem félni?

Ürge-Vorsatz Diána, a Nobel-békedíjas éghajlatkutató beszélt arról, hogy a mostani válság óriási lehetőséget is rejt magában: még az 1973-as nagy olajválság alatt sem csökkent annyira a világon az energiafelhasználás és a károsanyag-kibocsátás, mint most. Vajon tényleg lehetne máshogyan élni?

A szobafogságból kilógva ki-kijárok az erdőbe. Is-tennek hála, olyan helyen élek, ahol alig kétszáz méterre a kertünk kapujától már látom a hegyeket. Fel-tűnt, hogy mostanában mindent túlélesen lehet látni. Kilométeres távolságból meg lehet számolni a fákat a hegyoldalban! A városi forgalom csökkenésével nyilván mérséklődött a légszennyezés is. A távolbalátás pedig megnőtt.

Megnőtt?

I. L. L.

MI VAN MA, MI VAN MA, PIROS PÜNKÖSD NAPJA,
HOLNAP LESZ, HOLNAP LESZ A MÁSODIK NAPJA...

Hírek

- Február 23-án a Budavári Gospel Kórus a csepeli Olajág Idősoththonban adott koncertet a lakóknak és ápolóiknak, *Szuhai Mónika* vezetésével.
- Február 27-én a Német ajkú Gyülekezet vezetőségével tartottunk megbeszélést a kápolnafelújítás előkészítéséről és a tervezett közös programokról. Gyülekezetünket *Heinczinger Orsolya* felügyelő és *Czenthe Miklós* presbiter képviselte.
- Március 1-jén a családos délután keretében megtartottuk az Országos Hittanverseny gyülekezeti fordulóját, ahol több korosztályban mérték össze bibliaismereti tudásukat a hittanos gyermekek. A játékos feladatokat a lelkészek és a hitoktatók állították össze.
- Március 5-én elkezdődött a Badacsonyörsön lévő pihenőház körüli felújítási munka. A ház körüli vízelvezetést volt szükséges megoldani. A gyülekezet ezt a munkát pályázati pénzből valósította meg.
- Március 8-án délelőtt szupplikáció volt gyülekezetünkben, melyen *Tiborc Dániel V.* évfolyamos teológus-hallgató hirdette az ígét. Az esti ifjúsági-zenés istentiszteleten *Dani Bence III.* évfolyamos teológus-hallgató volt az igehirdetőnk.
- Március 11-én – az új orgonánk garanciális időszakának végeztével – megbeszélést tartottunk a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra ügyvezető igazgatójával a karbantartási szerződés előkészítéséről.
- Március 12-én *Bence Imre* a Nagybörzsönyi Evangélikus Gyülekezet böjti családi alkalmán szolgált igehirdetéssel, énektanítással és gyermekeknek szóló bábozással.
- Március 16-tól a kijárási korlátozások bevezetése miatt gyülekezetünkben is csak online alkalmak voltak. Minden istentisztelet rögzítése pénteken készült el: a felvételeket, a film vágását és internetre való feltöltését *Takács László*, Budagyöngyén kántorként szolgáló testvérünk készítette el. Hálásak vagyunk áldozatos segítségéért!
- Március 17-én *Bajnóczi Ilke* diakóniai munkatársunk és *Tóser Gáborné* egyházi elkészítette a húsvéti diakóniai csomagokat, hogy azok a böjti időszakban önkéntes segítők révén eljussanak a címzettekhez.
- *Bence Imre* igazgató-lelkész felkérést kapott, hogy az ökumenikus lelkisegély-szolgálat telefonügyeleti munkájában egyházunk képviselőjeként részt vegyen.
- Május 12-én elkezdődött a kápolna felújítása, melyet *Kürtös Zoltán* presbiter vezetésével az építési munkacsoport készítette elő. Az eredetileg nyárra tervezett munkák július végén készülnek el.
- **A presbitérium néhány tagja áprilistól vállalta, hogy a közeliükben élő gyülekezeti tagokkal telefonos kapcsolatot keresnek. Hálásak vagyunk segítségükért! Ebben a szolgálatban derült igazán fény arra, mennyire hiányos gyülekezetünk nyilvántartása. Sokaknak nem ismerjük a telefonszámát, nincs meg az e-mail címe vagy a születési dátuma. Így nehéz keresni azokat, akiknek segítségre lenne szükségük. Kérjük, ebben a helyzetben is támogassák igyekezetünket azzal, hogy a megjelölt adataikat megadják a Lelkeszi Hivatalban (név, pontos cím, telefon, e-mail cím és születési dátum). Előre is köszönjük!**

Felhívjuk beteg vagy idős testvéreink figyelmét, hogy akik szeretnének otthonukban úrvacsorával élni, telefonon vagy a gyülekezeti honlapon, a szolgálatok/látogatás menüpont alatt található űrlapon keresztül egyeztetethetnek időpontot, és a lelkészek szívesen meglátogatják őket.
Telefon: +36-1-356-9736 (hétfőtől-péntekig 9–13 óra között), vagy <http://budavar.lutheran.hu>

Kedves Testvérek!

Az elektronikus levélcímmel rendelkező testvéreket kérjük szeretettel, hogy jelezzenek vissza: továbbra is postán kéri a Budavári Hírmondót, vagy szívesen fogadják az e-mail címükre. Az elektronikus úton történő továbbítás gyorsabb és olcsóbb. Igaz ugyan, hogy több esetben a tömegesen elküldött levelek „visszapattanhatnak”. Kérjük azt is jelezzék, ha az elmúlt időszakban se postán, se e-mailen nem kaptak Hírmondót. Együttműködésüket köszönjük!

A lelki töltekezéshez továbbra is ajánljuk a honlapunkon megjelenő istentisztelet-közvetítéseket és bibliaórákat, hang- és képanyagokat. Kérjük, hogy akinek van e-mail címe, az ossza meg velünk, és ha eddig nem tette, járuljon hozzá, hogy a budavar@lutheran.hu levelezőlistára felvegyük. Akinek nincs internetelérhetősége, kérjük telefonon tájékoztasson minket, ha írott igehirdetésre van szüksége.

Lelkeszi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Tánicsics M. u. 28.

Samu Piroška irodavezető

Kövesy Emese gazdasági vezető

hétfő-péntek: 9.00-13.00

telefon: +36-1-356-9736

mobil: +36-20-387-9572

web-lap: <http://budavar.lutheran.hu>

e-mail: budavar@lutheran.hu

Bence Imre – igazgató-lelkész

Fogadóóra: kedd 15.00-18.00; péntek 9.00-12.30

e-mail: imre.bence@lutheran.hu

Bencéné Szabó Márta – lelkész

Fogadóóra: szerda 9.00-13.00

Péter Zoltán – lelkész

Fogadóóra: kedd 9.00-13.00; csütörtök 9.00-13.00

e-mail: zoltan.peter@lutheran.hu

Dr. Fabiny Tamás – püspök

e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

Budavári Hírmondó

az Egyházközség tájékoztató hírlevele

Olvasó-szerkesztő: Váradai Adél

Tördelés: Hegyi András

Korrektor: Schneller Erika

Grafika: Konczos Éva rajztanár-festőművész

Felelős kiadó: Bence Imre igazgató-lelkész

Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.